

Aan: de Vaste Commissie voor Koninkrijksrelaties
Van: André Bosman

17 juni 2019

Betreft: verzoek tot het doen van een onderzoek door de Algemene Rekenkamer

Geachte collega's,

De Vaste Kamercommissie voor Koninkrijksrelaties heeft in de procedurevergadering van 20 februari 2019 de kennisagenda voor het jaar 2019 vastgesteld.

Onderdeel van deze kennisagenda is een verzoek te doen aan de Algemene Rekenkamer tot het verrichten van een onderzoek naar aanwending van de landbouw gelden in Caribisch Nederland, in het bijzonder Bonaire.

In samenwerking met de staf zijn de vragen voorbereid, die u bij deze ter accordering worden voorgelegd.

Nadere toelichting

Onderzoeksverzoek Algemene Rekenkamer

De vaste commissie voor Koninkrijksrelaties heeft in de procedurevergadering van 20 februari 2019 haar kennisagenda 2019 vastgesteld. Onderdeel van de Kennisagenda commissie Koninkrijksrelaties is het doen (laten verrichten) van een onderzoek naar de besteding van de landbouw gelden die vanuit de begroting van BZK worden uitgekeerd aan Caribisch Nederland.

Verbreding verzoek

In overleg met de staf van de commissie Koninkrijksrelaties is besloten dat het een meerwaarde heeft dit onderzoek te verbreden en te richten op de rechtmatigheid en de doelmatigheid van het beheer van rijkswege inzake de specifieke uitkeringen die aan de Openbare Lichamen in Caribisch Nederland worden toegekend, waaronder de uitgaven en de bijzondere uitkeringen die worden toegekend op basis van artikel 92 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Saba (daaronder begrepen de uitkeringen die strekken tot ontwikkeling van het landbouwbeleid).

Achtergrond verbreding

Achtergrond van de verbreding is de samenloop met de bezinning op de relatie tussen BZK en Caribisch Nederland die op dit moment plaatsvindt in de vorm van onder andere een voorlichtingsverzoek aan de Raad van State en een interdepartementaal beleidsonderzoek. Beide trajecten dienen in het vierde kwartaal tot een kabinetsstandpunt te leiden. Het te verrichten – verbrede - onderzoek is, zo is mij gebleken, een goede aanvulling op deze trajecten, mede gelet op de bevindingen de Algemene Rekenkamer in het laatste verantwoordingsonderzoek over de werkwijze van de Rijksdienst Caribisch Nederland.

Onderzoeksvragen

In het licht van het bovenstaande wil ik de volgende vragen aan u voorleggen:

1. Hoe is het toezicht op de rechtmatigheid en de doeltreffendheid van de bijzondere uitkeringen op basis van artikel 92 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba georganiseerd, daaronder begrepen de uitgaven die strekken tot ontwikkeling van de landbouw?
2. Wat is de kwaliteit van de informatievoorziening over (het toezicht op) deze uitgaven en uitkeringen aan de Tweede Kamer?
3. Wat is de positie van het ministerie van BZK vanuit de coördinerende rol van de minister van BZK inzake Koninkrijksrelaties en de betrekkingen met de openbare lichamen in Caribisch Nederland?

Vervolg

Indien u met de onderzoeksvragen instemt, is de vervolgstap een adviesverzoek van de commissie aan de commissie Financiën. Dit adviesverzoek treft u in de bijlage aan.

Toelichting procedure

Onderzoek door Algemene Rekenkamer

Krachtens artikel 7.23 Comptabiliteitswet 2016 kan de Algemene Rekenkamer op verzoek van elk van de Kamers der Staten-Generaal of ieder van Onze Ministers een onderzoek instellen.

Rol commissie voor Financien

Ingevolge artikel 16a derde lid van het Reglement van Orde dient de commissie bij verzoeken aan de Algemene Rekenkamer voorafgaand hierover advies te vragen aan de commissie voor Financien. Dit artikel bepaalt namelijk dat over een voorstel aan de Kamer om de Algemene Rekenkamer te verzoeken een onderzoek in te stellen, niet wordt beslist dan na advies van de commissie Financien.

Rol Tweede Kamer

Het is de Kamer die een verzoek richt aan de Algemene Rekenkamer. Na ommekomst van het advies van de Vaste commissie voor Financien is het dus de Kamer die op verzoek van de commissie voor Koninkrijksrelaties, met inachtneming van het advies van de vaste commissie voor Financien, een besluit neemt over het verzoek aan de Algemene Rekenkamer.

Procedure in volgtijdelijke momenten

datum	gremium	beslispunt
26 juni 2019	procedurevergadering commissie Koninkrijksrelaties	<ul style="list-style-type: none">- verzoek Lid Bosman aan commissie- brief van Koninkrijksrelaties aan commissie Financien met verzoek tot uitbrengen advies
4 juli 2019 (naar verwachting)	procedurevergadering commissie Financien	<ul style="list-style-type: none">- vaststelling advies ter zake van verzoek cie KR aan ARK- brief cie Fin aan cie KR
september (naar verwachting)	procedurevergadering commissie Koninkrijksrelaties	<ul style="list-style-type: none">- Wegen advies cie Fin en evt bijstellen verzoek- (bij een positief advies) brief van cie KR aan Presidium, houdende verzoek aan de Kamer voor te stellen te besluiten over het voorstel de ARK te vragen het onderzoek te verrichten. Bijlage: brief cie KR aan cie Fin; advies cie Fin aan cie KR
september (naar verwachting)	Presidium	beslissing over doorgeleiding naar de Tweede Kamer plenair
september (naar verwachting)	plenaire vergadering	plenaire Kamer beslist over verzoek aan de AR
september (naar verwachting)	griffie	doorgeleiding verzoek naar de AR
september (naar verwachting)	Algemene Rekenkamer	<ul style="list-style-type: none">- Beslissing over verzoek aan de AR- Brief met reactie AR aan Kamer, waarin AR uiteenzet hoe het onderzoek uit te voeren

Aan de voorzitter van de commissie voor de Financien

Den Haag, ... 2019

De vaste commissie voor Koninkrijksrelaties heeft in de procedurevergadering van 20 februari 2019 haar kennisagenda 2019 vastgesteld.

Op deze kennisagenda staat de wens een onderzoek te doen laten uitvoeren naar de besteding van landbouw gelden die vanuit de begroting BZK worden uitgekeerd aan Caribisch Nederland, in het bijzonder Bonaire.

Tijdens de procedurevergadering van 26 juni 2019 heeft de commissie ingestemd met dit verzoek aan de Algemene Rekenkamer, met dien verstande, dat de onderzoeksvraag is verbreed en aangepast.

Het onderzoek is, na de bijstelling, gericht op de rechtmatigheid en doelmatigheid van het beheer van rijkswege inzake de specifieke uitkeringen die aan de Openbare Lichamen in Caribisch Nederland worden toegekend, waaronder de uitgaven en de bijzondere uitkeringen die worden toegekend op basis van artikel 92 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Saba (daaronder begrepen de uitkeringen die strekken tot ontwikkeling van het landbouwbeleid).

Achtergrond van het onderzoek is onder meer de bezinning op de relatie tussen BZK en Caribisch Nederland die op dit moment plaatsvindt in de vorm van onder andere een voorlichtingsverzoek aan de Raad van State en een interdepartementaal beleidsonderzoek. Beide trajecten dienen in het vierde kwartaal tot een kabinetsstandpunt te leiden. Nadere aanleidingen zijn te vinden in de bevindingen van de Algemene Rekenkamer in het laatste verantwoordingsonderzoek over relatie tussen het ministerie van BZK en Caribisch Nederland, alsmede de werkwijze van de Rijksdienst Caribisch Nederland.

De specifieke onderzoeksvragen luiden als volgt:

1. Hoe is het toezicht op de rechtmatigheid en de doeltreffendheid van de bijzondere uitkeringen op basis van artikel 92 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba georganiseerd, daaronder begrepen de uitgaven die strekken tot ontwikkeling van de landbouw?
2. Wat is de kwaliteit van de informatievoorziening over (het toezicht op) deze uitgaven en uitkeringen aan de Tweede Kamer?
3. Wat is de positie van het ministerie van BZK vanuit de coördinerende rol van de minister van BZK inzake Koninkrijksrelaties en de betrekkingen met de openbare lichamen in Caribisch Nederland?

Tijdpad

De Kamer verzoekt de Algemene Rekenkamer het rapport met de antwoorden op de vragen zo spoedig mogelijk aan de Kamer aan te bieden, rekening houdend met een zorgvuldige onderzoeksprocedure die onder andere bestuurlijke hoor en wederhoor inhoudt.